

Waarom is 123456 geen goed wachtwoord?

Zoek je op een avond naar okergele interieuraccessoires, word je de volgende dag op internet platgegooid met advertenties van okergele sierkussentjes. Bibliotheken Fryslân geeft tips om je digitale sporen te verkleinen.

 Sippie Miedema

Leeuwarden | Het bewaken van privacy op internet is soms een hele toer. Want hoe maak je een goed wachtwoord, dat je ook nog eens zelf kan onthouden en waar moet je oppletten bij de steeds professionelere phishingmails?

Oké, daarover is best informatie te vinden. Maar waar moet je beginnen? Om mensen op weg te helpen hebben de Bibliotheken Fryslân daarom de Data Detox Kit samengesteld. Ooit bedacht door Apple, maar nu door de bibliotheken vertaald.

De 'kit' bestaat uit acht kaarten, zodat mensen in acht dagen (maar je mag er langer over doen) hun privacy op internet kunnen maximaliseren. En om mensen enthousiast aan het 'detoxen' te krijgen is er een toer opgezet van de 'Kleinste Privacyshow van Nederland'.

Gastheer Sander Veen doet qua enthousiasme niet onder voor Hans van der Togt bij de presentatie van de digitale spelshow met elementen van het ooit zo populaire *Rad van Fortuin*, waarbij Jeroen de Boer van de bibliotheken de bezoekers van deze eerste editie van de Privacyshow in het provinciehuis voorziet van de nodige informatie en tips. Zo leren de bezoekers dat het meest gebruikte wachtwoord wereldwijd 123456 is, gevolgd door het weinig originelere 'Password' en volgens De Boer, de deskundige op dit vlak namens Bibliotheken Fryslân, staat rollade op vijf.

Hoe je wel een goed wachtwoord verzint? Gebruik in elk geval hoofdletters en kleine letters door elkaar,

zodat het hackers meer moeite kost deze te achterhalen. Per karakter zijn er dan 52 mogelijkheden. Leestekens erbij en het wordt nog een stukje moeilijker.

Nog beter: gebruik geen wachtwoord, maar een wachtzin. Het liefst een zin voor elke belangrijke website. Het is natuurlijk moeilijk te onthouden. Maar daarvoor zijn er weer digitale kluisjes waar je wachtwoord kunt opslaan. Wie dat te ingewikkeld vindt, kan er ook voor kiezen de wachtzinnen in een boekje op te schrijven.

Fout, zul je denken, want stel je voor dat iemand je opschrijfboekje te pakken krijgt. Maar daarvoor heeft De Boer ook een foefje. In elke zin stop je één woord dat je wél onthoudt, bijvoorbeeld een koosnaampje of de naam van je favoriete vakantieadres. Dat woord laat je weg in je opschrijfboekje, et voilà: de wachtzinnen zijn niet te ontcijferen voor kwaadwillenden. Nog een tip, maak ook een kopietje voor het geval briefje één zoek raakt.

Professioneler

Om phishingmails te herkennen heeft hij ook tips. Per dag worden vijftigduizend van deze phishingmails verstuurd. Waren ze voorheen nog te herkennen aan de vele spelfouten en kromme zinnen, tegenwoordig zien ze er een stuk professioneler uit en ook wordt er steeds vaker iets verstuurd via sms of Whatsapp. „Prent jezelf in dat officiële instanties, zoals banken of de Belastingdienst, nooit via e-mail vragen om in te loggen”, waarschuwt De Boer.

Maar de simpelste tip is misschien: bij twijfel niet openen en al-

De bezoekers kregen via een variant van het ooit zo populaire *Rad van Fortuin* informatie en tips over veiligheid op internet. Foto: Marchje Andringa

tijd de virusscanner van je computer updaten. Uiteindelijk wist gedeputeerde Sietske Poepjes de meeste vragen over phishing te beantwoorden, wat haar uiteindelijk een werpen-gel opleverde.

En ten slotte die vermaledijde advertenties. Dat is de schuld van de zogeheten *trackingcookies*. Soms handig als je op de hoogte wilt worden gehouden van de beste aanbiedingen van het jurkje dat je zoekt. Maar min-

der fijn als je informatie opzocht over medische zaken. Wie via Google zoekt (en wie doet dat niet?) of Bing, kan er donder opzeggen dat er advertenties volgen na een zoekopdracht. „Dat is een commerciële zoekmachine en die willen geld verdienen aan hun gratis zoekmachine”, aldus De Boer.

Maar het probleem is te omzeilen. Als er voortaan om een 'cookie-akkoord' wordt gevraagd, moet je

Officiële instanties, zoals banken, vragen nóóit per email om in te loggen

even kijken of er vinkje 'opties' kunt vinden. Via die methode kun je *trackingcookies* omzeilen, maar functionele cookies, die ervoor zorgen dat je niet steeds opnieuw hoeft in te loggen, wel kunt behouden. Daarnaast kun je via de browser kiezen om incognito of privé te surfen. Maar er zijn ook nog steeds zoekmachines die de gegevens niet bijhouden, zoals duckduckgo of het Nederlandse startpage.nl